



ÅRSPROGRAM

2024



Velkommen til et nyt haveår!

Et nyt haveår skal selvsagt også afføde et nyt program fra Haveselskabet Haderslev og en række af nye tilbud om interessante arrangementstilbud.

Men vores årsprogram for 2024 er også nyt i den forstand, at omstruktureringen af Haveselskabet har medført, at vores gode samarbejdspartner i Christiansfeld nu er nedlagt.

Christiansfeld Havekreds indgår nu som en del af Haveselskabets Kolding Afdeling.

Konsekvensen af samarbejdsophøret har uundgåeligt været, at årsprogrammet indeholder færre arrangementer.

Vi har prøvet at råde bod på udfordringen ved at opdyrke nye samarbejder. Vi har aftalt med Haderslev Bibliotek, at vi fremover laver et årligt fælles foredrag, og vi har indgået samarbejde med Haveselskabets afdeling i Aabenraa om gennemførelse af udflugten i 2024.

Desuden har de syd- og sønderjyske afdelinger af Haveselskabet indgået aftale om i fællesskab at overtage tilbuddet om haverejser fra den nu nedlagte Sønderjyllands Afdeling. Det skulle sikre, at der også fremover kan tilbydes haverejser med start i det sønderjyske.

Vi vil tilstræbe at udbygge samarbejderne, så vi kan sikre tilbud om arrangementer af høj kvalitet. Men husk, at man som medlem af Haveselskabet har adgang til at deltage i alle arrangementer i Haveselskabet, uanset hvor i landet de udbydes.



Nye medlemmer i Haveselskabet Haderslev vil få tilsendt et gavekort på 100 kr. fra Erlev Blomster- og Havecenter.

Arrangementer i Haveselskabet Haderslev i 2024:

Beskæring af træer og buske – hvorfor, hvornår og hvordan.

Generalforsamling i Haveselskabet Haderslev.

Torsdag d. 25.januar 2024 kl. 19 på Månen, Kulturhus Bispen, Bispebroen 3, Haderslev

Beskæring er ikke kunst, men kræver håndværk for et godt resultat. Du bliver noget klogere på, hvordan du styrer dine buske og træer efter foredraget med Ole

Daugaard.

Efter foredraget er der stiftende generalforsamling i Haveselskabet Haderslev samt frøbytte.

Ole Daugaard er uddannet som og har virket som selvstændig anlægsgartner. Desuden har Ole Daugaard undervist gartnerelever i flere sammenhænge og har virket som konsulent i grønne opgaver.

Foredraget vil omhandle,

-Hvorfor vi evt. skal beskære og

-Hvad der sker i planterne når vi laver indgrebene.

Foredraget vil også komme ind på, hvornår det er rigtig eller forkert at beskære planterne.

Det gælder både træer og buske samt roser m.m.

Der vil blive brugt både billeder og praktiske eksempler på arbejdet.

” Så kom og bliv klogere på beskæring eller også blive forvirret på et højere plan”, som Ole Daugaard skriver i sit skriftlige oplæg til os om foredraget.

Efter foredraget afholder vi stiftende generalforsamling i ”Haveselskabet Haderslev” som fra januar 2024 afløser Haderslev Havekreds som Haveselskabets lokale organisation.

Alle er velkomne, også til at deltage i generalforsamlingen, kun medlemmer af Haveselskabet har stemmeret ved generalforsamlingen.

Vi serverer kaffe/the og kage og i kaffepausen vil vi endvidere arrangere frøformidling/frøbytte, hvor vi opfordrer alle til at donere frø, så andre også kan få glæde af de blomster, vi selv har nydt i sommer.

Deltagelse er gratis og tilmelding er ikke nødvendig.

Yderligere oplysninger fås hos Poul Pedersen, sfppe17@gmail.com, tlf. 21 64 60 84.



Haverejse til det Sydvestlige Norge, 9. juni – 13. juni 2024.



Sønderjyllands afdeling har som én af sine sidste aktiviteter tilrettelagt næste års 5-dages haverejse.

Fra starten af 2024 overgår ansvaret for haverejsen til et samarbejde mellem de syd- og sønderjyske kommunale haveafdelinger. Samarbejdet vil

også fremover arrangere haverejser af tilsvarende varighed.

Prisen for haverejsen i 2024 bliver 6.840 kr., tilmelding skal ske til Tove Olesen tove.olesen@hotmail.com tlf. 2031 8576 **inden d. 1. marts 2024.**

Yderligere oplysninger om haverejsen kan fås hos Tove Olesen og et detaljeret program kan læses på hjemmesiden.

”Den romantiske have – og den vilde natur”, foredrag med Michael Stoltze d. 29. februar 2024 kl. 19 på Månen, Kulturhuset Bispen, Bispebroen 3, Haderslev.

Det bliver et anderledes – men et meget givende – haveforedrag.

Michael Stoltze er biolog, forfatter, naturmenneske og ikke mindst havemand. Han er lidenskabelig fortæller for den romantiske have med fugle, sommerfugle, plads til skønhed og plads til vildskab og forfald i fjerne dele af haven. Men en have, hvor naturen tager helt over er ikke



en have. En have er dyrket og af os styret natur – i den romantiske have gælder det om at komme tæt på Paradiset.

På denne baggrund giver Michael Stoltze os vigtige bidrag til forståelsen af, hvordan vi kan bidrage til større biodiversitet og samtidig dyrke vores haver, som vi holder af. Og foredraget kan måske også gøre os mere modstandsdygtige over for ”flygtige moder” i havekulturen.



Foredraget er arrangeret i samarbejde med Haderslev Bibliotek og med støtte fra Folkeuniversitetet. Derfor er det nødvendigt at bestille billet forud.

Billetsalg sker på Haderslev Biblioteks hjemmeside, [Den romantiske have og den vilde natur | Haderslev Bibliotekerne](#) (hold Ctrl-knappen nede og klik på linket så åbnes arrangementet direkte).

Billetprisen er 75 kr. for medlemmer af Haveselskabet og 100 kr. for ikke-medlemmer. For

at kunne benytte medlemsrabatten er det nødvendigt at vise dokumentation for medlemskab af Haveselskabet ved indgangen.

Prisen inkluderer kaffe/the og kage under foredraget.

Yderligere oplysninger hos Bodil Fink fink.bodil@gmail.com eller tlf. 29935470

”Skovhaver – også i villahaver”, foredrag med Jacob Nyholm Jessen mandag d. 18.marts 2024 kl. 19 på Månen, Kulturhus Bispen, Bispebroen 3, Haderslev.

Skovhaver er et nyt dyrkningsprincip. Mange vil nok alene ud fra navnet tro, at skovhaver kun kunne være interessant uden for byerne.

Men den misforståelse vil være udryddet efter Jacob Nyholm Jessens foredrag.

En skovhave er en unik haveform, der bygger på principperne i naturlige skove og økosystemer. Det er en harmonisk blanding af spiselige planter, buske, træer, og urter, som efterligner den naturlige dynamik og



mangfoldighed i skoven. Skovhaven skaber ikke kun et frodigt og smukt miljø, men den understøtter også en selvforsynende tilgang til havebrug. Skovhaver kan etableres i alle slags haver, selv på et lille areal, hvilket vi får flere gode eksempler på i løbet af foredraget.

Jacob Nyholm Jessen og Mads Krarup er indehavere af firmaet Skovhaver.dk, som etablerer skovhaver i mange egne af Danmark. Firmaet har desuden planteskole, hvor fra man sælger arter, som er særligt egnede til dyrkningsprincippet.

Prisen for at deltager i foredraget er 75 kr. for medlemmer af Haveselskabet og 100 kr. for ikke-medlemmer. Prisen inkluderer kaffe og kage.

Tilmelding er ikke nødvendig.

Yderligere oplysninger om foredraget kan fås hos Bodil Fink fink.bodil@gmail.com eller tlf. 29935470.

”Forårsdag i køkkenhaver”, lørdag d. 4.maj kl. 9.30 – 12.30 i Kolonihaveforeningen Humlehaven, Humlegårdsbæk, Haderslev.

Også i den mere traditionelle køkkenhavedyrkning sker der hele tiden udvikling. Så både erfarne køkkenhavedyrkere og nybegyndere kan få stort udbytte ud af at udveksle erfaringer med hinanden og få nye tips.

Derfor arrangerer vi igen en inspirationsformiddag i kolonihaverne.

Vi mødes ved kolonihaveforeningens fællesbygning, hvor vi serverer en kop kaffe/the og et rundstykke, mens vi får hilst på hinanden og giver en kort introduktion.

Derefter besøger vi i rækkefølge 3 kolonihaver, hvor ejerne dyrker køkkenhave på hver deres måde. Haveejerne fortæller hver lidt om deres dyrkningsmetoder – men det store udbytte kommer gennem jeres spørgsmål og kommentarer.

Vi ser frem til en hyggelig og givende lørdag formiddag.

Deltagelse koster 50 kr. for medlemmer af Haveselskabet og 75 kr. for ikke-medlemmer.

Det er ikke nødvendigt med forhåndstilmelding.

Yderligere information hos Poul Pedersen sfppe17@gmail.com eller tlf. 21 64 60 84.



Plantemarked på Gravene i Haderslev, lørdag d. 18.maj kl. 9.30 – 12.30.

I maj kulminerer foråret i haverne – det er plantetid, og det bliver atter tid til at mødes til havesnak og gode plantekøb på Haveselskabet Haderslevs traditionsrige plantemarked på Gravene i centrum af Haderslev.

Haveselskabet vil også i 2024 være til stede med tombola med gode plantepræmier og være til rådighed for en snak om planter og dyrkning.

En studeplads vil i 2024 koste uændret 125 kr. og kan bestilles ved kontakt til sfppe17@gmail.com senest en uge før plantemarkedet.



Du er velkommen til at leje studeplads, også hvis du kun har et mindre planteudvalg til salg – og du er lige så velkommen til at slå dig sammen med andre om en bod.

” Æbleplantage og villahave - aftenvandring i og omkring Sommersted”, torsdag d. 8.august 2024 kl. 18.30.

Vi mødes på ”Sommerstedet”, Selskærvej 7, Selskær ved Sommersted.

Sommerstedet er en snart økologisk æbleplantage, hvor høsten udelukkende anvendes til produktion af most af høj kvalitet.

Ejeren, Michael Telling, vil vise rundt og fortælle om stedet, ambitionerne og om

æble dyrkning og mostproduktion. Og mon ikke også der vil falde lidt guldkorn af til os, som kun har enkelte frugttræer at passe.

Bagefter kører vi til Tove Mennés have, der ligger Akmajvej 15 i Sommersted. Familien har boet på adressen siden 2002 og har renoveret hus og have til den nuværende fremtræden.



Haven ligger i flere niveauer, der er flere terrasser rundt om huset og skråninger ned mod "engen", hvor der sågar er en privat krolf-bane. Det er et hyggeligt og charmerende sted, der også er blomsterrigt i sensommeren.

Hos Tove Menné drikker vi vores medbragte kaffe eller the. Det kan være en god ide at tage en stol med.

Det er gratis at deltage i arrangementet.

Tilmelding er ikke nødvendig, men hvis du kan tilbyde plads i bilen – eller har behov for køreledighed til Sommersted, så hører vi gerne fra dig.

Kontakt Bodil Fink fink.bodil@gmail.com tlf. 29935470 eller Poul Pedersen sfpe17@gmail.com tlf. 21646084 herom – eller for yderligere information.

Haver omkring Silkeborg – årets udflugt!

Lørdag d. 17. august 2024 kl. 7.45 – ca. 19.

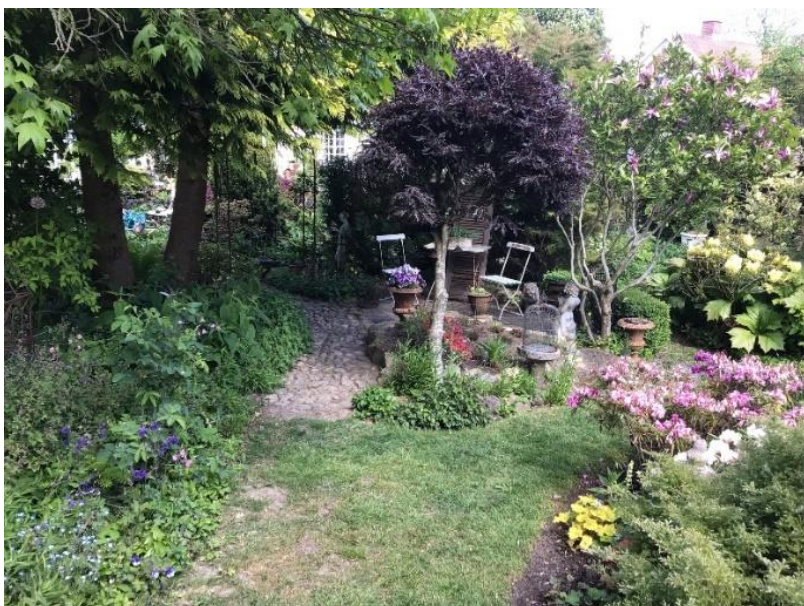


Årets heldagstur bliver afviklet i samarbejde mellem Haveselskabet Aabenraa og Haveselskabet Haderslev. Turen er planlagt af Haderslev.

Vi skal besøge 4 skønne haver, der alle står i flot flor i sensommeren.

Bussen starter fra Circle K- tanken på Egevej 6 (samkørselsplads Rødekro) kl. 7.45 og kører derefter til samkørselspladsen, OK- tanken i Hammelev, kl. 8.00

Efter en god times kørsel, når vi den første besøgshave "Haven i Hygild" ved



Ejstrupholm.

Et imponerende 30.000 m² have- og parkanlæg med søer, rosenhave, urtehave, rosenhus og drivhus samt frugt og bærhave, hvor haven naturligt glider over i den omkransende skov.

Haven ligger i tilknytning til firmaet "Dansk

Hjemmeproduktion", så der kan måske blive mulighed for at købe lidt udstyr til fremstilling af fødevarer m.v.

Her drikker vi vores medbragte kaffe/the, vi serverer et rundstykke til.

Herefter går turen til Gardenstory.dk, Søholt Allé, i Silkeborg. Haven ejes af Charlotte og Martin. Haven er oprindelig af ældre dato, men har ligesom huset gennemgået en kæmpe forandring med start i 2020. Bevaringen af en gammel linde allé, har dog betydet, at haven ikke fremstår nyanlagt. Haven indeholder mange forskellige rum, med varierende beplantninger. Haven er anlagt med stier der fører jer rundt i haven. I vil kunne opleve et orangeri bygget op på murværk, pergola, potteskur, overdækket træterrasse, vandspejl, espalierede træer og højbede med sommerblomster. Stilen i bedene er forskellige bladformer og blomstrende stauder med varierende blomstringstid. Havens ejer er havedesigner, så der er gode oplevelser både m.h.t. indretning og plantevalg. Her spiser vi vores madpakker. Øl og vand købes i bussen, eller medbringes selv.



"Haven ved Hegnet", også i Silkeborg, er næste have. Haven er en 1000 kvm. byhave, der i sin nuværende form blev påbegyndt for 25 år siden. Græsplænen er for længst nedlagt til fordel for et net af markstens belagte stier og mange hævede bede til surbund, stenbede, stauder og roser i skøn forening. Der er mange formklippede og opstammede buske og småtræer. Der lægges stor vægt på havens arkitektur gennem en kreativ leg. "Haven ved Hegnet" har for en del år siden været omtalt i Haven.

Derefter går turen til den sidste have, "Boutique Rosen" i Mårslet. Haven er på 2000 kvm, er delt op i mange små rum, med spændende planter. Her er masser af historiske roser, klematis, duftgeranier og mange andre stauder, desuden blomstrende buske og træer.

I Mårslet får vi eftermiddagskaffe med kage og derefter går turen mod syd igen. Ankomst til Hammelev forventes ca. kl. 18.45 og til Røde Kro godt kl. 19.

Prisen for turen er 375 kr. for medlemmer af Haveselskabet og 425 kr. for ikke-medlemmer. Prisen dækker bus og alle entreer.

Desuden serveres rundstykke til formiddagskaffen og kage om eftermiddagen. Øl og vand kan købes i bussen (eller medbringes).

Husk selv kaffe og madpakke.

Turen gennemføres ved 40 tilmeldte.

Tilmelding skal ske senest en uge før afgang. Haderslev til Poul Pedersen sfppe1@gmail.com, tlf. 21646084 eller til Marianne Baggersgaard mbaggersgaard@gmail.com tlf. 30268212. I Aabenraa sker tilmelding til Tove Bøttcher tove.bottcher@icloud.com tlf. 23119668.

Høstmarked i Humlehaven, lørdag d. 14. september 2024, kl 10 – 14 i kolonihaveforeningen Humlehaven, Humlegårdsbæk, Haderslev.

I september er det igen blevet plantetid – hvis ellers klimaet vil det. Og på høstmarkedet kan du finde specialiteter og/eller købe mange planter til billige priser.



Vi sælger de planter, som medlemmerne har givet til formålet og stiller gerne op til en god havesnak undervejs.

Overskuddet fra høstmarkedet går ubeskåret til gennemførelse af vores øvrige aktiviteter. Vi modtager derfor meget gerne bidrag af planter fra medlemmerne. Hvis du har overskudsplanter, du vil forære til høstmarkedet, kan du blot maile eller ringe til et af bestyrelsesmedlemmerne. Nærmere om de praktiske detaljer i nyhedsbrevene op til Høstmarkedet.

Høstmarkedet afholdes sammen med kolonihaveforeningens loppemarked, så det vil også blive muligt at købe en forfriskning under besøget.

”Dahlia – sensommerens superstjerne”, foredrag med Mikael Hansen, Floratopia, torsdag d. 10. oktober 2024 på Månen, Kulturhus Bispens, Bispebroen 3, Haderslev.



Floratopia er et lille, interesserede firma nær Givskud. Det er et firma, som har specialiseret sig i afprøvning og fremavl af blomsterløg og knolde – og i særlig grad Dahlia. Firmaets mål er at sikre den højeste kvalitet både på

størrelse og ægthed af de forskellige typer løg og knolde. Floratopia har egen forsøgsmark som også virker som showhave, der fremviser og tester, at det der købes, har den ægthed man ønsker. På nuværende tidspunkt har Floratopia over 150 forskellige påskeliljer og tæt på 400 forskellige dahliaer i marken (i sæsonen). På hjemmesiden [Floratopia - Blomsternes sted i Midtjylland](#) kan man finde mange flere oplysninger og besøge firmaets webshop.

Entreprisen er 75 kr. for medlemmer af Haveselskabet og 100 kr. for ikke-medlemmer. Entreprisen indbefatter kaffe og kage i pausen.

Tilmelding er ikke nødvendig.

Yderligere oplysninger om foredraget hos Marianne Baggersgaard
mbaggersgaard@gmail.com tlf. 30268212

”Solknep og gummistøvler - hvad skal vi dog plante i 2025?” . Foredrag med Louise Møller, torsdag d. 31.oktober 2024 kl. 19.00 på Månen, Kulturhus Bispen, Bispebroen 3, Haderslev.

Erfaringen fra 2023 siger kaktus i juni, sumpplanter i juli og august og sommerblomster i september!

Vores vildere klima vil stille nye krav til plantevalget, Hvis vi fortsat vil have frodige haver.

Det handler ikke kun om at finde gode tørketålende stauder, det skal også være planter, som kan modstå mængder af regn samt pludselige skybrud og stadig være kønne efter sommerstorme. Og så skal de kunne trives under varmere forhold, men også helst kunne modstå sen forårsfrost
Havens fagredaktør Louise Møller vil i sit foredrag give os et overblik over udfordringerne og også komme ind på jordbundsforholdenes betydning for fremtidens valg af gode planter til vores haver. Og afslutningsvis vil Louise Møller vise en række eksempler på planter, som hun finder egnet til plantning i fremtiden.

Entreprisen er 75 kr. for medlemmer af Haveselskabet og 100 kr. for ikke-medlemmer. Prisen indbefatter kaffe og kage.

Tilmelding er ikke nødvendig.

Yderligere oplysninger hos Poul Pedersen sfppe17@gmail.com tlf. 21646084.

”Juledekoration med Preben Madsen”, onsdag d. 27.november 2024 kl. 19 på Månen, Kulturhus Bispen, Bispebroen 3, Haderslev.

Julen er traditionernes årstid. Vi har ikke noget imod at skabe en ny lille tradition for, at blomsterdekoratør Preben Madsen fra Vejle med jævne mellemrum viser os sine spændende, kønne men anderledes dekorationer til julen.





Preben Madsen vil i løbet af aftenen fremstille 15 – 20 dekorationer til forskellige anvendelsesmuligheder og fortælle om fremstillingsteknikerne og tankerne bag decorationen.

Når aftenen slutter vil vi bortlodde de fremstillede dekorationer blandt de deltagende, men forinden har vi serveret lidt julelækkerter.

Prisen for deltagelse er 75 kr. for medlemmer af Haveselskabet og 100 kr. for ikke-medlemmer. Entreen dækker også aftenens servering og deltagelse i udlodningen af Preben Madsens dekorationer.

Af hensyn til aftenens planlægning vil vi gerne have forhåndstilmelding til

julearrangementet. Tilmelding skal ske senest d. 20. november til Marianne Baggersgaard mbaggersgaard@gmail.com , tlf. 30268212 eller til Poul Pedersen sfppe17@gmail.com , tlf. 21646084.

Praktisk om deltagelse i arrangementerne:

Husk, at billetter til foredraget d. 29. februar med Michael Stoltze skal købes forud på Bibliotekets hjemmeside [Arrangementer | Haderslev Bibliotekerne](#) og der skal vises bevis for medlemskab ved indgangen, hvis man vil benytte prisen for medlemmer af Haveselskabet.

For alle andre arrangementer sker der ingen ændringer.

Deltagerbetalingen sker ved indgangen, ved starten af arrangementerne eller i bussen.

Og der kan betales med kontanter eller med mobilepay.

Bestyrelsen for Haveselskabet Haderslev ved start af 2024:

Poul Pedersen Formand	sfppe17@gmail.com tlf. 216460 84
Bodil Fink Næstformand	fink.bodil@gmail.com tlf. 29935470
Marianne Baggersgaard Kasserer	mbaggersgaard@gmail.com tlf.30268212
Doris Jensen	dorisjensen80@gmail.com tlf. 74529863
Jep Scherrebeck	info@haderslev-havekreds.dk tlf. 40208614
Poul Refshauge	pobr@christiansfeld.tv tlf. 23354686

Vi vil meget gerne have jeres deltagelse med "råd & dåd" til at sikre, at vore arrangementer har kvalitet og er aktuelle.

Allerhelst vil vi gerne at flere melder sig til at deltage i bestyrelsesarbejdet. Du vil kunne bidrage uanset om du ikke har lang erfaring eller stor haveviden. Det er ikke farligt og arbejdsindsatsen er overkommelig og samværet hyggeligt.

Hvis du er interesseret, men ikke vil købe "katten i sækken", kan vi aftale, at du deltager i bestyrelsesmøderne i en prøveperiode.

Du er meget velkommen til at kontakte et af bestyrelsesmedlemmerne, hvis du vil have flere oplysninger om arbejdet – eller hvis du vil give en hånd med!.



Oversigt over arrangementer i 2024:

Lidt om Haveselskabet

Tidspunkt:	Titel:	Mødested:
25. 1. 2024 kl. 19	Beskæring af træer og buske, hvornår og hvordan? Generalforsamling	Månen, Bispebroen 3, 6100 Haderslev
29. 2. 2024 kl. 19	Den romantiske have og den vilde Natur	Månen, Bispebroen 3, 6100 Haderslev
18. 3. 2024 kl. 19	Skovhaver – også i villahaver	Månen, Bispebroen 3, 6100 Haderslev
4. 5. 2024 kl. 9.30	Forårsdag i køkkenhaver	Humlehaven, Humlegårdsbæk, 6100 Haderslev
18. 5. 2024 kl. 9.30	Plantemarked på Gravene	Gravene, 6100 Haderslev
9. 6. - 13. 6. 2024	Haverejse til Norge	Samkørselsplads Hammelev
8. 8. 2024 kl. 18.30	Havevandring ved og i Sommersted	Selskærvej 7, Selskær ved 6560 Sommersted
17. 8. 2024 kl. 8.00	Udflugt til haver omkring Silkeborg	Samkørselsplads Hammelev
14. 9. 2024 kl. 10	Høstmarked i Humlehaven	Humlehaven, Humlegårdsbæk, 6100 Haderslev
10. 10. 2024 kl. 19	Dahliaer- sensommerens superstjerne	Månen, Bispebroen 3, 6100 Haderslev
31. 10. 2024 kl. 19	Solknap og gummistøvler - hvad skal jeg dog plante i 2025	Månen, Bispebroen 3, 6100 Haderslev
27. 11. 2024 kl. 19	Juledekoration med Preben Madsen	Månen, Bispebroen 3, 6100 Haderslev

Haveselskabet har nu ca. 30.000 medlemmer, der lokalt er tilknyttet kommunale afdelinger.

Som nyt medlem bliver man automatisk tilknyttet lokalafdelingen i den kommune, hvor man bor. Men man kan til enhver tid selv vælge at lade sig tilknytte en anden kommunal afdeling, det kræver blot en telefonopringning til Haveselskabets medlemservice.

Som medlem af Haveselskabet har man adgang til at deltage i alle arrangementer, der afholdes i Haveselskabets afdelinger over hele landet. Adgangen vil ske på samme vilkår som for arrangørens lokale medlemmer.

Du kan til enhver tid holde dig opdateret om alle arrangementer, som udbydes i lokalafdelingerne, på Haveselskabets hjemmeside. Hjemmesidens adresse er

www.haveselskabet.dk

På hjemmesiden kan du også læse om de medlemsfordele, der er knyttet til medlemskabet. Det drejer sig om bladet "Haven", mulighed for gratis havefaglig rådgivning, webshop, mulighed for rabat på forsikringer mm.

Hvis du får problemer med modtagelse af bladet, eller hvis du har spørgsmål eller ændringer til dit medlemskab kan du kontakte Haveselskabets medlemservice på tlf. 93 60 00 eller på mailadressen

medlem@haveselskabet.dk

Vi ønsker dig et rigtig godt og aktivt haveår!



Trykt hos og udgivet med støtte af
Haderslev Stiftsbogtrykkeri, tlf. 74 522 522